

Uppföljningsbeslut

**efter kvalitetsgranskning av arbetet med att främja
ett positivt skolklimat vid Fridhemsskolan i
Arvidsjaurs kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 och 20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning av arbetet med att främja ett positivt skolklimat vid Fridhemsskolan i Arvidsjaurs kommun. Granskningen genomfördes under vårterminen 2026.

Vid granskningen identifierade Skolinspektionen ett antal utvecklingsområden som angetts i beslut den 19 februari 2026.

Skolinspektionen har begärt att huvudmannen för Fridhemsskolan senast den 20 augusti 2026 skulle redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Arvidsjaurs kommun har inkommit med en sådan redovisning den 27 maj 2026.

Beslut efter uppföljning

Skolinspektionen bedömer redovisade åtgärder på följande sätt:

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Rektorn och personalen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Rektorn har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom det område som granskats.

Skolinspektionen förutsätter att huvudmannen tar ansvar för ett fortsatt utvecklingsarbete. Skolinspektionen avslutar härmed granskningen.

Motivering

Lärares och annan skolpersonals arbete med att främja ett positivt skolklimat

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Lärare och annan skolpersonal behöver arbeta medvetet för att stärka ett positivt skolklimat, och involvera eleverna i arbetet.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn har påbörjat ett arbete med att stärka ett positivt skolklimat och har tydliggjort hur eleverna ska involveras i arbetet, men det framgår inte hur arbetet omsatts i praktiken

eller vilka effekter det har fått för klimatet på skolan. Det framgår inte hur lärare och annan personal arbetar för att skapa relationer med eleverna och om de agerar utifrån ett professionellt ledarskap där de kombinerar tydlig struktur med empati. Dock uppger huvudmannen att de planerar att genomföra utbildningsinsatser kring bemötande för lärare och annan personal. Av redovisningen framgår att rektorn och personalen involverar eleverna i arbetet med att skapa trivsel och trygghet på skolan. I årshjulet har de tydliggjort vilket arbete som kontinuerligt ska genomföras i de olika årskurserna och det finns en materialbank för arbetet med normer och värden som lärare och annan personal ska använda. Personalen kommer även att involvera eleverna, till exempel i att ta fram olika aktiviteter som ska genomföras på skolan och även engagera dem i att genomföra aktiviteter. Rektorn har tydliggjort att syftet med de skolövergripande aktiviteterna är att stärka gemenskapen mellan elever, personal och klasser och förbättra samhörigheten på skolan, vilket ska skapa ett positivt skolklimat. Eleverna har också varit delaktiga genom att påverka skolans fysiska miljö genom val av inredning och vilka spel som ska finnas.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att rektorn och personalen har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom bedömningsområdet. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att resultatet följs upp.

Rektorns strategiska arbete för att främja ett positivt skolklimat

Skolinspektionen bedömde att ett utvecklingsarbete behövde inledas inom följande område:

- Rektorn behöver utveckla ett långsiktigt, samlat och strategiskt arbete med tydliga ramar och mål för att främja ett positivt skolklimat, samt ge personalen möjlighet att skapa samsyn och öka sin kompetens för att kunna bidra.

Av huvudmannens redovisning framgår att rektorn påbörjat ett arbete för att främja ett positivt skolklimat med tydliga ramar men att personalen ännu inte har haft möjlighet att skapa samsyn och ett gemensamt förhållningssätt, även om de fått möjlighet att öka sin kompetens. Rektorn har tagit fram flera strukturer som ska stödja arbetet med ett positivt skolklimat. Det finns till exempel dokument som beskriver hur personalen ska skapa och bygga goda relationer med eleverna och rektorn har tydliggjort att all personal ska arbeta med bemötande, trygghet och relationer under hela skoldagen. Det finns även rutiner för hur personalen ska agera i sina rastvårdsuppdrag på skolan. Nyanställda får en introduktion som omfattar bemötande och förväntningar under skoldagen. Rektorn har avsatt tid för diskussioner och samtal i personalgruppen och det finns ett årshjul som anger vilka frågor som ska behandlas. Det handlar

bland annat om värdegrundsfrågor, gemensamma värderingar, hur personalen bemöter elever, samt hur man skapar goda relationer till eleverna. Det framgår dock inte om arbetet i personalgruppen påbörjats och om de kommit fram till ett gemensamt förhållningssätt i praktiken. Personalen har också tagit del av Skolverkets material "Främja likabehandling" och de kommer framöver att arbeta med den del som handlar om skolklimat. De kommer att fokusera på att omsätta arbetet till praktisk handling, för att mynna ut i ett gemensamt förhållningssätt som ska bidra till ett positivt skolklimat.

Skolinspektionen bedömer utifrån ovanstående att rektorn har påbörjat ett arbete som ligger i linje med Skolinspektionens bedömning av vad som behövs för att höja kvaliteten inom bedömningsområdet. Skolinspektionen förutsätter att arbetet fortsätter och att det följs upp.

På Skolinspektionens vägnar

X Maria Larsson

Beslutsfattare

Signerat av: Maria Larsson

X Susanne Nordberg

Föredragande

Signerat av: Susanne Nordberg

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida.

Bilaga 1: Författningsstöd

Skollag (2010:800)

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att i denna lag avses med

- **undervisning:** processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare eller förskollärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till denna lag och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden, och

- **utbildning:** verksamhet som bedrivs av en huvudman enligt denna lag inom vilken barn eller elever deltar i undervisning och andra aktiviteter.

Av 1 kap. 4 § skollagen framgår att utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Utbildningen ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Av 1 kap. 5 § skollagen framgår bland annat att utbildningen ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och de mänskliga rättigheterna som människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet samt solidaritet mellan människor. Var och en som verkar inom utbildningen ska främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling.

Av 5 kap. 3 § 1 st. skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet och undervisningen av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet och studiero.

Enligt förarbetena till skollagen främjas trygghet, liksom studiero, av tillitsfulla relationer, samsyn bland personalen, ett systematiskt arbete och en hög delaktighet av eleverna. Det är viktigt att arbetet för trygghet sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt samt att det inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det förebyggande arbetet omfattar ett aktivt arbete med att främja de normer och värden som ska präglade utbildningen, bland annat alla människors lika värde och respekt för

andra människors egenvärde samt jämställdhet (prop. 2021/22:160 s. 41 och 229).

Av 2 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i denna lag, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Av 2 kap. 10 § skollagen framgår bland annat att rektorn beslutar om sin enhets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens och elevernas olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i denna lag eller andra författningar.

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår bland annat att huvudmannen ska se till att personalen som har hand om utbildningen i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag ges möjligheter till kompetensutveckling.

Läroplan för grundskolan (Lgr22 [SKOLFS 2010:37])

Av grundskolans läroplan (Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, förståelse och medmänsklighet) framgår att ingen i skolan ska utsättas för diskriminering som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, könsöverskridande identitet eller uttryck, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning eller för annan kränkande behandling. Alla sådana tendenser ska aktivt motverkas. Intolerans, förtryck och våld, till exempel rasism, sexism och hedersrelaterat våld och förtryck, ska förebyggas och bemötas med kunskap och aktiva insatser. Dessutom ska eleven enligt grundskolans läroplan ((Lgr 22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, god miljö för utveckling och lärande) möta respekt för sin person och sitt arbete. Skolan ska sträva efter att vara en levande social gemenskap som ger trygghet och vilja och lust att lära. Strävan ska vara att skapa de bästa betingelserna för elevernas bildning, tänkande och kunskapsutveckling och även om personlig trygghet och självkänsla grundläggs i hemmet har skolan en viktig roll. Eleverna ska få kännedom om hur de kan få hjälp om de upplever otrygghet i eller utanför skolan. Verksamheten ska präglas av omsorg om den enskilda elevens hälsa, välbefinnande och utveckling.

Vidare framgår det av läroplanen (Lgr 22, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande) att alla som arbetar i skolan ska främja elevernas förmåga och vilja till ansvar och inflytande över den sociala, kulturella och fysiska skolmiljön. Skolans mål är att varje elev visar respekt för och hänsyn mot skolans personal och andra elever som en del av det gemensamma ansvaret för arbetsmiljön på skolan.